

FACTORII NATURALI DE CURĂ PREZENȚI ÎN ORAȘUL OCNA MURES

**Beneficiar: Primaria Orașului OCNA MURES,
județul ALBA
noiembrie 2024**

Cuprins

1. Introducere	3
2. Cadrul normativ pentru aprobarea normelor și criteriilor de atestare a stațiunilor turistice	5
3. Prezentare generala	10
4. Scurt istoric	12
5. Considerații generale privind poziția geografică, infrastructura, cadrul natural, cadrul socio economic, probleme de mediu și factori naturali de risc și alte elemente ce țin de acest aspect	16
6. Proiecte pentru realizarea infrastructurii (finalizate, în desfășurare sau cu finanțare asigurată)	20
7. Cadrul natural	23
8. Cadrul socio-economic	28
9. Probleme de mediu, factori naturali de risc și alte elemente ce țin de acest aspect	33
10. Analiza potențialului turistic	40
11. Nivelul actual de valorificare din punct de vedere turistic	47
12. Concluzii	79
13. Bibliografie	81

Introducere

„O regiune, pentru a-și exprima viabilitatea ca destinație turistică, trebuie să-și pună în evidență elementele definitorii, dar și activitățile din sfera recreativă, curativă sau culturală în care s-a specializat” (Cocean et al., 2002, pp. 297-298). Aceasta presupune mai multe etape, organic legate între ele într-un cadru planificat, cu stabilirea unor obiective și strategii specifice.

În condițiile crizei economice actuale, turismul este considerat ca fiind unul dintre sectoarele cu cel mai ridicat potențial de a oferi creșterea și dezvoltarea economică la nivel internațional. El reprezintă unul dintre cele mai dinamice sectoare economice, care înregistrează schimbări permanente și o evoluție ascendentă. În perioada cuprinsă între sfârșitul celui de-al doilea război mondial și până în prezent, turismul a evoluat de la o activitate cu dimensiuni relativ reduse, de o importanță limitată, devenind a doua mare industrie de pe glob după cea a petrolului. Această evoluție, care s-a desfășurat pe parcursul a numai 50 de ani, este remarcabilă și oferă posibilitatea de a ne imagina importanța industriei turismului în următorii 50 de ani, cu condiția, desigur, ca tendința înregistrată până în prezent să continue.

Turismul reprezintă un fenomen economico-social propriu civilizației moderne, puternic ancorat în viața societății și, ca atare, aflat într-o relație de intercondiționalitate cu aceasta. Astfel, tendințele înregistrate în evoluția economiei mondiale, atât cele pozitive, exprimate de sporirea producției și, pe această bază, a prosperității generale, de intensificare a schimburilor internaționale și lărgirea cooperării dintre state, de industrializare și terțiarizare, cât și cele negative precum crizele sau perioadele de recesiune economică, extinderea sărăciei și șomajului, inflației, deteriorarea mediului, au influențat cantitativ și structural activitatea turistică, stimulând călătoriile și diversificând orientarea lor spațială.

R.M. Conect S.R.L.

De asemenea, faptul că turismul se adresează unor segmente largi ale populației, că răspunde pe deplin nevoilor materiale și spirituale ale acesteia, s-a reflectat în intensificarea circulației turistice, imprimând fenomenului unul dintre cele mai înalte ritmuri de creștere.

Pe de altă parte, prin amploarea și conținutul său complex, turismul antrenează un vast potențial natural, material și uman având implicații profunde asupra dinamicii economiei și societății, precum și asupra relațiilor internaționale.

Turismul poate fi privit și ca o conduită socială, deoarece experiența umană trăită în calitate de turist, este, de obicei, împărtășită altor oameni, iar multe dintre deciziile legate de o experiență în turism sunt influențate atât de psihologia individului, cât și de autoaprecierea rolului social al turismului.

Pe plan social, turismul asigură accesul oamenilor la tezaurul de civilizație și frumusețe al societății, facilitează schimbul de opinii, idei, gânduri, contribuind în mod direct la formarea intelectuală a indivizilor, la înțelegerea și conlucrarea oamenilor. El are potențialul de a contribui la promovarea dezvoltării sociale prin efectele pe planul ocupării, redistribuirii veniturilor și atenuării sărăciei.

Efectele benefice pot include și modernizarea infrastructurii, cu consecințe pozitive asupra standardului de viață al populației din zonele de destinație turistică.

Acțiunea activității de turism se manifestă pe o multitudine de planuri, fiind astfel stratificată, de la stimularea creșterii economice la ameliorarea structurii sociale, de la valorificarea superioară a resurselor natural-materiale, la îmbunătățirea condițiilor de viață. Aportul turismului la progresul economico-social diferă de la o țară la alta, în funcție de nivelul său de dezvoltare și de politica promovată față de turism.

Principalele argumente care determină necesitatea dezvoltării turismului rezultă din următoarele aspecte:

- Resursele turistice fiind practic inepuizabile, turismul reprezintă unul din sectoarele economice cu perspective reale de dezvoltare pe termen lung;

R.M. Conect S.R.L.

- Exploatarea și valorificarea complexă a resurselor turistice, însoțite de o promovare eficientă pe piața externă, pot constitui o sursă de sporire a încasărilor valutare ale statului, contribuind astfel la echilibrarea balanței de plăți externe;
- Turismul reprezintă o piață sigură a forței de muncă și de redistribuire a celei disponibilizate din alte sectoare economice puternic restructurate;
- Turismul, prin efectul său multiplicator, acționează ca un element dinamizant al sistemului economic global, generând o cerere specifică de bunuri și servicii care antrenează o creștere în sfera producției acestora, contribuind în acest mod la diversificarea structurii sectoarelor economiei naționale.

Cadrul normativ pentru aprobarea normelor și criteriilor de atestare a stațiunilor turistice

HG nr. 852/2008, actualizata la 04.01.2023, reglementează normele și criteriile de atestare a stațiunilor turistice în scopul protejării, conservării și valorificării resurselor turistice.

Atestarea stațiunilor turistice se face de către Ministerul pentru Intreprinderi mici și mijlocii, Comerț, Turism și Profesii Liberale, la solicitarea autorităților administrației publice locale și se aprobă prin Hotărâre de Guvern.

Pe lângă elementele strict administrative legate de procedura de atestare, actul normativ include prevederi menite să asigure creșterea vizibilității respectivei localități pentru turiști și potențialii turiști ("Art 7. În scopul unei mai bune informări a turiștilor și pentru îmbunătățirea cadrului de protejare, conservare și valorificare a resurselor turistice, localitățile ori părți ale acestora, atestate ca

stațiuni turistice de interes național sau local, vor fi semnalizate pe drumurile naționale și județene cu panouri indicatoare, la intrarea în stațiunea turistică”).

Documentul ante-menționat este relevant în cadrul prezentului **Studiu** privind dezvoltarea și potențialul turismului în Orașul Ocna Mures, având în vedere că, până la acest moment, doar o parte din localitățile cu potențial turistic din proximitatea orașului Ocna Mures au fost atestate prin prisma reglementării statutului de stațiune, respectiv a condițiilor și criteriilor ce trebuie îndeplinite pentru încadarea unei localități, și anume:

- stațiune turistică de interes național: Geoagiu Băi și Zona Parâng – Petroșani, din județul Hunedoara;
- stațiune turistică de interes turistic local: Albac, Arieșeni – în județul Alba, Straja, Uricani, Vața de Jos - în județul Hunedoara, Bazna, Cisnădie, Cârțișoara, Ocna Sibiului, Păltiniș – în județul Sibiu, Băile Turda, Băile Băița, Jucu, Zona Băile Ocna Dej (municipiul Dej), Zona Fântânele, Zona Muntele Băișorii – în județul Cluj.

Acest studiu are ca scop stabilirea premiselor de dezvoltare durabilă a activităților turistice în orașul Ocna Mures, prin utilizarea potențialului oferit de valoarea factorilor naturali de cura, diversitatea teritoriilor (geodiversitate, biodiversitate) și a resurselor naturale și antropice, pentru o dezvoltare echilibrată și durabilă a teritoriului național, regional și local, pe de o parte și pentru consolidarea și promovarea identității teritoriale și a brand-ului local în context național și internațional, pe de altă parte, în vederea transformării turismului într-un factor de creștere economică.

Demersul a pornit de la dorința de a include Orașul Ocna Mures în lista localităților turistice de interes local, fapt care va permite dezvoltarea atât de necesară a acestei ramuri economice cu un potențial enorm, mult prea puțin fructificat până în prezent, reușind astfel să ofere membrilor comunității o

alternativă accesibilă, sustenabilă și independentă economic față de ramura industrială sau agricultură.

Coerența acestui proiect este strâns legată de parteneriatul public-privat din cadrul teritoriului, atât la nivel turistic, economic, social cât și cultural. Încercarea autorităților publice de a dezvolta și concretiza o bună colaborare cu actori locali privați, în vederea promovării potențialului turistic are ca principal obiectiv dezvoltarea durabilă a turismului, a economiei și implicit crearea de noi locuri de muncă stabilind interesele investitorilor și necesitățile de dezvoltare.

Prin proiectul de față ne propunem să descoperim și să dezvoltăm toate elementele exploatabile din punct de vedere turistic ale orașului Ocna Mures și a împrejurimilor adiacente care să ne ofere o viziune palpabilă asupra dezvoltării orasului și a zonei din care face parte.

Pe lângă previziunile de natură pur economică sunt necesare și anumite previziuni de natură social-psihologică pentru a putea înțelege nevoile / dorințele turiștilor și a veni în întâmpinarea lor cu produse și servicii care să satisfacă întocmai așteptările acestora:

- ✓ Creșterea concurenței între destinațiile de vacanță și alte forme de petrecere a timpului liber;
- ✓ Creșterea importanței internetului ca mijloc de promovare și vânzare;
- ✓ Parcurile tematice vor deveni din ce în ce mai populare prin oferirea unei game largi de atracții și facilități într-o zonă relativ compactă;
- ✓ Cultura reprezintă o componentă a călătoriei la peste 60% dintre turiștii europeni.

Aceste previziuni, atât cele de natură economică, cât și cele psiho - sociologice sunt necesare pentru crearea unei oferte turistice corespunzătoare evoluției și cerințelor pieței. Aceasta este o abordare la nivel macro-economic care va trebui aprofundată prin analize pe termen scurt ale pieței.

Pe lângă aportul semnificativ la creșterea PIB, turismul are și o contribuție aparte la realizarea valorii adăugate. Având ca specific consumul mare de muncă vie, de inteligență și creativitate, turismul participă la crearea valorii adăugate într-o măsură mai mare decât alte ramuri apropiate din punct de vedere al nivelului de dezvoltare.

De asemenea, turismul antrenează și stimulează producția din alte domenii. Studiile de specialitate au evidențiat faptul că activitatea unor ramuri este determinată în mare parte de nevoile turismului. Turismul reprezintă totodată un mijloc de diversificare a structurii economiei unui oraș.

Turismul reprezintă și o cale (în unele cazuri chiar singura) de valorificare superioară a tuturor categoriilor de resurse și în special a celor naturale: frumusețea peisajelor, calitățile curative ale apelor cu salinitate ridicată și ale aerului, condițiile de climă.

O altă formă de manifestare a efectelor economice ale turismului o reprezintă contribuția sa la asigurarea unei circulații bănești echilibrate, realizată deopotrivă pe seama turismului intern și internațional.

Efectul multiplicator al turismului:

Este vorba, în primul rând, despre un așa-numit efect direct care constă în creșterea veniturilor în sectorul turistic (salarii, profituri ale hotelurilor, restaurantelor, agențiilor de turism), ca urmare a cheltuielilor diverse efectuate de turiști în decursul unei anumite perioade de timp, de obicei un an.

În al doilea rând, avem în vedere efectul indirect care vizează impactul creșterii cheltuielilor pentru serviciile turistice asupra ramurilor producătoare de bunuri de consum la care firmele turistice apelează în mod inevitabil pentru a-și susține oferta turistică la parametri competitivi.

În al treilea rând, poate fi urmărit și un efect indus asupra întregii economii naționale, deoarece atât veniturile celor ce lucrează nemijlocit în turism, cât și cele ce revin sectorului producător de bunuri de consum sunt reinvestite în vederea

R.M. Conect S.R.L.

procurării altor mărfuri și servicii de care au nevoie. Asistăm astfel la un proces de multiplicare a cererii agregate la scară microeconomică și macroeconomică.

Impactul pozitiv este determinat de creșterea circulației turistice și totodată a cifrei de afaceri a investitorilor din turism. Investitorii din domeniul turismului pot accesa finanțări structurale europene pentru construirea de structuri de primire turistice

Prin realizarea acestor proiecte, unitatea administrativ teritorială se va dezvolta din punct de vedere turistic, ceea ce va determina o creștere a numărului turiștilor de pe piața internă și externă.

Motivațiile turiștilor sunt foarte diverse: unii turiști caută odihna și relaxarea, alții aventura, unii turiști preferă natura, în timp ce alți turiști vor să descopere locuri noi sau sunt interesați de obiectivele cultural - istorice sau de manifestările culturale. Refacerea sănătății se numără de asemenea, printre motivațiile turistice frecvent întâlnite. Există o segmentare destul de bine conturată a pieței turismului în funcție de caracteristici ale turiștilor precum vârsta, situația familială, nivelul de instruire, nivelul veniturilor. Dacă tinerii preferă turismul activ (turismul montan, turismul sportiv și cel de aventură) și optează pentru durate mai scurte ale sejurului, familiile cu copii se îndreaptă cu precădere spre turismul rural. Vârstnicii sunt interesați îndeosebi de turismul pasiv și într-o măsură ceva mai mare de turismul cultural.

Având în vedere resursele primare de care comunitatea dispune ar fi o greșală să nu dezvoltăm și acest segment și să valorificăm oportunitatea de a declara orașul Ocna Mures, urmand procedura legală, stațiune de interes turistic local.

R.M. Conect S.R.L.

Prezentare generală

Ocna Mureș, mai demult *Uioara* (în latină *Salinae* și *Salinis*, în maghiară *Marosújvár*, în germană *Miereschhall*), este un oraș în județul Alba, Transilvania, România, format din localitățile componente Ocna Mureș (reședința), Uioara de Jos și Uioara de Sus și din satele Cisteiu de Mureș, Micoșlaca și Războieni-Cetate.

Orașul Ocna Mureș (265m altitudine de la nivelul mării) se află situat în mijlocul Eurasiei, în partea centrală a României, de la nord-estul județului Alba (51 km distanța de Alba Iulia, pe malul stâng al cursului mijlociu al râului Mureș, în zona colinară a subcarpaților, între Câmpia Transilvaniei (la mieznoapte) și Podișul Târnavelor (la miezăzi).

Orașul este mărginit la vest de luncile aparținând culoarului Alba Iulia-Turda, granița de nord a perimetrului strict citadin o reprezintă sinuozitățile vadului Mureșului, cea de sud-est este delimitată de colinele Ciungii (dealul Nejoapa), iar cea de sud de culmea dealului Banța.

Zona orașului Ocna Mureș se învecinează cu așezările: Noșlac, spre nord-est; Silivaș, spre sud; Cisteiul de Mureș, spre vest; Unirea, spre nord-vest și Războieni spre nord.

Orașul Ocna Mureș este situat în partea de nord-est a județului Alba, la 51 km de Alba Iulia și la 22 km de Aiud. Cu o suprafață aproximativă de 68km², la o altitudine medie de 265m, orașul Ocna Mureș este așezat între dealuri și râul Mureș.

Ocna Mureș dispune de un climat continental-moderat, cu temperatura medie anuală de 9 °C (peste 20 °C în iulie și sub -4 °C în ianuarie). Are un interes turistic deosebit, datorită lacurilor aflate pe masivul de sare.

Conform recensământului realizat la nivel național în 2022, populația orașului Ocna Mureș este de 12,480 de locuitori. Dintre cele 217 orașe din

R.M. Conect S.R.L.

România, oraşul Ocna Mureş se situează pe locul 44 în clasamentul oraşelor după numărul de locuitori.

Profilul și istoria oraşului Ocna Mureş sunt definite de exploatarea sării. Sarea a adus bunăstare în zonă, dar și o serie de catastrofe ce au afectat viabilitatea localității și calitatea vieții locuitorilor. Deși primele urme ale vieții materiale pe teritoriul actualului oraş Ocna Mureş datează din paleolitic, ele au fost puse în evidență abia în jurul anului 1860.